

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Галя Петрова-Киркова

преподавател в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив

за дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен **„доктор“**

област на висше образование: *Изкуства*, научна специалност: *Музика*

докторска програма *Музикознание и музикално изкуство*

професионално направление: *8.3 Музикално и танцово изкуство*

към катедра „Класическо пеене“, Вокален факултет

при Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ - София

Тема: **„Анализ и сравнение на музикалните и драматургични характеристики на сопрановите партии в операта „Бохеми“ на Пучини и „Историята на канала“ от китайския композитор Ин Цин“**

Автор: **ВангРюнг**

Научен ръководител: **проф. д-р Маргарита Баснарова**

1. Общо представяне на процедурата.

Със Заповед № РД – 09-634 от 10.07.2026 г. на Ректора на НМА „Проф. Панчо Владигеров“, издадена на основание чл. 9, ал. 1 от ЗРАСРБ и в изпълнение на решение на Факултетния съвет на Вокален факултет от 29.06.2026 г., съм определена за външен член на научното жури за провеждане на процедура за защита на дисертационен труд на тема: **„Анализ и сравнение на музикалните и драматургични характеристики на сопрановите партии в операта „Бохеми“ на Пучини и „Историята на канала“ от китайския композитор Ин Цин“** на **ВангРюнг** – докторант в редовна форма на обучение с научен ръководител **проф. д-р Маргарита Баснарова**, катедра „Класическо пеене“ към „Вокален факултет“ при НМА „Проф. Панчо Владигеров“ – София. Предоставени са следните документи: автобиография на докторанта, дисертационен труд, автореферат, справка за приносите и публикациите по темата на изследването, заповед за определяне на научното жури.

2. Кратки биографични данни за докторанта:

Запознаването с приложената автобиография на ВангРюнг разкрива последователния и целенасочен път на нейното професионално развитие. Родена през 1996 г. в провинция Хенан, Китай, тя завършва през 2018 г. бакалавърска програма в Педагогическия университет в Луоян. В периода септември 2019 г. - октомври 2021 г. продължава обучението си в ОКС „Магистър“ в Италия, където се дипломира с пълно отличие в Музикалната консерватория „Джузепе Мартучи“ в гр. Салерно. От ноември 2021 г. ВангРюнг постъпва на работа като оперна певица (сопрано) в Общинския театър „Джузепе Верди“ в Салерно, а художествено-творческата ѝ дейност през италианския период включва участия на сцените на арт

центъра Палацо „Дзевалос Стиляно“ в Неапол, Театъра на изкуствата в Салерно, Театър „Антонио Гирели“, както и концерти в катедрали в Неапол, Салерно и Казерта. От м. февруари 2023 г. до 2026 г. тя е редовен докторант в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ – София, катедра „Класическо пеене“, Вокален факултет, под научното ръководство на проф. д-р Маргарита Баснарова. ВангРюнг реализира активна художественотворческа дейност включваща участия в концерти на класа по класическо пеене на проф. д-р Маргарита Баснарова и ас. Добрина Икономова (м. май 2023 г., май и декември 2024 г., май 2025 г.), в майсторски клас по италианска вокална музика на проф. Маурицио Торели (март 2024 г.), както и в концерта на докторанти от Вокалния факултет от цикъла „Две академии – една сцена“, съвместно с БАН (2025 г.). Нейната автобиография свидетелства за траен професионален интерес и системно натрупван изпълнителски и изследователски опит в областта на класическото вокално изкуство.

3. Актуалността на тематиката се обуславя от избора на докторантката да съпостави две опери, принадлежащи към различни културни и стилови системи – класическата италианска творба от периода на веризма „Бохеми“ на Джакомо Пучини и съвременната китайска национална опера „Историята на канала“ на Ин Цин. ВангРюнг основателно констатира съществуващата празнина в специализираната литература относно съчетаването на сопрановите партии в китайската национална опера със западните традиционни вокални методи. Авторката споделя, че целта на настоящото изследване е „да анализира сопрановите партии в „Бохеми“ и „Историята на канала“, да насърчи по-нататъшното развитие на академичните изследвания и сценичните иновации в тази област“ (с.7). Изборът на темата е убедително мотивиран не само от прегледа на академичната литература, но и от дългогодишния сценичен и обучителен опит на докторантката като изпълнителка на арии от репертоара на двамата композитори – обстоятелство, което придава на изследването допълнителна автентичност и практическа стойност.

4. Познаването на проблематиката от страна на докторантката е добре заявено чрез широкия обхват от приложени методи – проучване и анализ на специализирана вокално-педагогическа литература, музикално-аналитичен анализ на нотния материал, практически изпълнителски и интерпретационен анализ на избрани арии, както и емоционално-драматургичен и вокално-технически анализ. Като съществен елемент от методологията е посочено ръководството на научния ръководител, съчетаващо теоретични принципи с практически насоки, както и личният изпълнителски опит на докторантката свързан с произведенията на Пучини и Ин Цин. Тази комбинация от теоретичен и практико-изпълнителски подход позволява на ВангРюнг да навлезе в детайли, свързани с вокално-техническата специфика на анализирания материал като целта е да „се осъществи баланс между академичната и приложната страна на изследването“ (с.8).

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите. Дисертационният труд (с общ обем 186 страници, съгласно посоченото от

докторантката в увода) съдържа увод, три глави, заключение, приноси, списък на публикациите и библиография (41 източника).

В увода докторантката аргументира актуалността на избраната тема, определя обекта на изследването – операта „Историята на канала“ и операта „Бохеми“, основната цел, значимостта на изследването и приложената методология. Представена е и структурата на труда, както и обобщеното съдържание на основните глави и заключението. **Първа глава – „Музикален анализ на китайската национална опера „Историята на канала“** – е посветена на историческия контекст на създаването на операта, творческия ѝ екип, сюжета и персонажите (*Раздел I*). Съществен принос има *Раздел II*, в който се преминава към задълбочен музикален, вокално-технически и интерпретационен анализ на класическите арии на главната героиня ШуйХунлиен - „ЦинШън, добре ли си?“ и „В следващия живот ще те обичам“. *Раздел III* съдържа изводи за художествените особености и стойността на операта. Силна страна на първа глава е обстояният теоретичен и практически анализ на певческото дишане, опората и резонанса (*подраздел 2.1.1*), както и детайлният, нотен онагледен анализ на музикалната структура и вокално-техническите изисквания на двете основни арии на героинята. Докторантката демонстрира солидно познаване на вокалната методология, включително на специфични италиански термини и похвати (*giro, appoggio, apertomacoperto*), които успешно съотнася с китайския музикален и езиков материал. **Втора глава – „Музикален анализ на операта „Бохеми“** – проследява историческия и творческия контекст на операта, композитора Пучини и сюжета (*Раздел I*), преминава през вокално-стилистични особености на прехода от белканто към веризъм и „разговорния стил“ на Пучини (*Раздел II*), задълбочава се в анализ на музикалната терминология и вокалната техника в двете арии на Мими, включително характеристиките на лиричния сопран и музикално-драматургичното развитие на образа (*Раздел III*). *Раздел IV* обобщава художествените и музикални особености на творчеството на Джакомо Пучини. В изложението на втора глава докторантката демонстрира добро познаване на италианската вокална школа и на специализираната литература за Пучини и белкантото, а анализът на конкретните нотни примери от двете арии на Мими е прецизен и методически издържан. **Трета глава – „Сходства и различия в сопрановите роли в двете опери“** заема най-съществено място в изследването и има приносен характер. В нея съпоставката се разглежда последователно в пет раздела: историко-културния контекст (*Раздел I*), драматургичните функции на сопрановите персонажи (*Раздел II*), музикалното изграждане на ариите (*Раздел III*), изпълнителския стил и вокално-техническите характеристики (*Раздел IV*) като завършва с изводи за съвременната сопранова изпълнителска практика (*Раздел V*). Те имат научна стойност относно фонетичните особености на езика, дишането, резонанса и гласовия контрол при емоционалното изразяване, които са добре аргументирани и подкрепени от предходния анализ. Ярък практико-приложен характер в трета глава има *Раздел V* – „Изводи за съвременната сопранова

изпълнителска практика“. За изключително важни считам обобщенията, които извеждат четири основни критерия, характерни за съвременното вокално майсторство:

- Задължителна стилистична ориентация на изпълнителския подход;
- Прилагане на „стилово мотивирана темброва локализация“ (съчетаване на белкантова опора с преден артикулационен фокус при китайския език);
- Функционална подчиненост на вокалната техника спрямо драматургичния образ;
- Изграждане на межкултурна сценична компетентност, при която певецът действа като медиатор между западната и източната оперна традиция.

Тези изводи надхвърлят рамките на теоретичното сравнение и осигуряват ценен методически инструментариум за вокалните педагози и младите изпълнители, работещи с „межкултурен репертоар“.

Заключението коректно, логично и изчерпателно обобщава постигането на главната цел и задачите на дисертационния труд. Ванг Рюнг демонстрира висока компетентност като успява да запази собствената си национална културна чувствителност, овладявайки същевременно изразните средства на европейското белканто. Постигнатите резултати убедително доказват, че межкултурното оперно изпълнение не е повърхностно смесване на стилове, а осъзнат процес на подбор, разбиране и художествено преобразуване.

6. Приноси и значимост на научната разработка и на публикациите по темата на дисертационния труд. Представените шест научни приноса синтезират основните постижения на автора, произтичащи от задълбочения и многопластов сравнителен анализ между сопрановите роли в китайската национална опера „Историята на канала“ и италианската опера „Бохеми“ от Джакомо Пучини. Високо оценявам научно-приложната стойност на изследването в следните направления:

- Теоретико-аналитична стойност и сравнителен подход:

1. Направен е съпоставителен анализ между сопрановите роли в китайската национална опера „Историята на канала“ и италианската опера „Бохеми“ от Джакомо Пучини.
2. Трудът очертава сходствата и различията в изграждането на женския оперен образ в китайската и западноевропейската музикално-драматургична традиция.
3. Изследването систематизира връзката между историко-културния контекст, драматургичната функция и вокалното изграждане на сопрановите персонажи.

- Практико-приложна и вокално-методическа значимост:

4. Трудът извежда особеностите на мелодико-ритмичния език, съотношението между лиричност и драматичност, както и различните модели на емоционално звукоизразяване в двете опери.

5. Анализирани са вокално-техническите проблеми, свързани с вокалната техника при изпълнението на китайски и италиански сопранови партии. На тази основа трудът предлага практически насоки за певците при интерпретацията на роли, принадлежащи към различни езикови, стилови и културни системи.

6. Дисертацията откроява спецификата на прилагането на западната класическа вокална методология в китайската национална опера.

Всички горепосочени постижения са свързани с интеграцията на личния изпълнителски опит на докторантката и нейната солидна теоретична подготовка, което прави приносите на дисертационния труд убедителни и достоверни.

Представените две публикации съответстват пряко на темата на дисертационния труд и на анализирани в него арии: „Анализ на драматургичния стил, музикалния образ и певческото изпълнение на сопрановата роля на Мими в операта „Бохеми“ („Докторантски четения“ 2024, НМА „Проф. Панчо Владигеров“, ISSN 2367-4873) и „Анализ на драматичния стил, музикалния образ на сопрановата роля на „ШуйХунлиен“ в китайската опера „Историята на канала“ (Научен атлас, 2025, бр. 12, ISSN 2738-7518).

7. **Авторефератът** (59 страници) е изграден в съответствие с академичните изисквания, отразява коректно и точно структурата, съдържанието на дисертационния труд, основните изводи, както и неговия приносен характер.

Заклучение: В контекста на всичко изложено по-горе, представените дисертационен труд, автореферат и публикации на докторантката отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и на Правилника за неговото прилагане. Проведеното изследване се отличава със сериозна теоретична подготовка, задълбочен вокално-технически анализ и приносен научно-приложен характер, както за вокалната педагогика, така и за съвременното оперно изпълнителско изкуство. Поздравявам докторантката и нейната научна ръководителка проф. д-р Баснарова за постигнатите резултати. Всичко това ми дава основание да изразя своята **положителна оценка** за дисертационния труд и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди на Ванг Рюнг образователната и научна степен „доктор“** в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“.

23.09.2026 г. Изготвил рецензията:

Проф. д-р Галя Петрова-Киркова